

HADTÖRTÉNELMI OKMÁNYTÁR.

19-ik szám.

A tüzérségi és hadiszer-állomány Magyarországon 1577-ben.¹⁾

•Ez is egyike a hadi szervezet fő és jelentékeny részeinek ; a miért is a jelentkező hiányokat itt is szorgalmasan kell pótolni. Elővették és átnéztettek e végett az egyes határszéli helyek inventáriumai ; a főhadi szertárnok (Oberst-Zeugmeister) jelentései, számadásai és jegyzékei. Meghallgattatott maga a mostani főhadi szertárnok is. A régibb számadások szerint szükséges az itteni (t. i. bécsi) hadiszertár felszerelésére, a város falai és bástyáira, továbbá az esetleges háborúra 1.228,000 frt. A volt főhadi szertárnok Rammingen kiszámította, hogy egyedül az itteni várba és némely főbb véghelyre szükséges 500,000 frt. A jelenlegi hadi szertárnok azonban, meggondolván, hogy mily nehezen tehet Felsőged ily nagy kiadást, ez évre csak 14,200 frtra szabta ki azt ; Ő Fensége és a tanácsosok azonban ezen is levonásokat tettek ; és így megtettek mindent, mit lehetséges volt ; úgy mint az eddigi czikkelyeknél, úgy itt is azon rendet tartották be az egyes végek megbeszélésénél és kezdték tehát Felső-Magyarországgal. »

•Ezen jegyzékekbe benn van foglalva a legtöbb. A többi aprólékos holmikát a főhadi szertárnok vagy ennek helyettesei Bécsben és Kassán kevesével könnyen pótolhatják ; e célra azonban a hadi szertárnokoknak bizonyos általányt kell kiutalni, a mint a szepességi kamara a hadi szerelésekre évente 2000 frtot fizet ; épen így kellene itt is (t. i. Bécsben) nagyobb összeget kiszabni és erre fordítani. »

¹⁾ Melléklet az ezen füzetben «Hadi tanácskozások az 1577. évben» című közleményben foglalt jegyzőkönyvhöz.

Felső-Magyarország.

Szakmár.

Itt van készletben :

Singerin	---	---	---	4, golyó	2448
Quartierschlange	---	---	---	7, "	2854
Falkon	---	---	---	2, "	1376
Scharfetindl	---	---	---	1, "	543
Haubitx	---	---	---	10, "	444
Mozsár	---	---	---	2, "	egy kicsi és egy nagy
Orgona	---	---	---	14	} , golyó 50,636
Gátpuska	---	---	---	404	
Kézi cső	---	---	---	130	
Ágyú	}	lőpor 580 mázsa 14 font.			
Puska					
Gyújtó					
és elromlott					
Ólom	---	---	---	35 mázsa	58 font;

és az a vélemény, hogy Szakmár vára ez idő szerint elegendőképp el van látva ; azonban mégis szaporítandó volna.

Tokaj.

Itt van :

Singerin	---	---	---	1, golyó	637
Quartierschlange	---	---	---	2, "	692
Falkon	---	---	---	4, "	2943
Falkonet	---	---	---	12, "	5829
Scharfetind	---	---	---	5, "	1702
Haubitx	---	---	---	1, "	670 (kőgolyó)
Mocsár	---	---	---	1, "	
Orgona	---	---	---	2, "	
A nassauai ágyba illesztett	7	gátpuska	8711	} golyó-	
Ágyas	280	"	89814		
Régi nürnbergi puska	---	---	46		
Ólomból öntött serét és golyó	48 mázsa	74 font.			
Ágyú	}	lőpor 251 mázsa 58 font.			
Elromlott puska					
Gyújtó					

Kálló.

Itt van :

Quartierschlange	---	---	---	1, golyó	189
Falkon	---	---	---	1, "	1295
Falkonet	---	---	---	8, "	1529
Scharfetindl	---	---	---	1, "	500
Haubitz	---	---	---	4, "	300 kartács
Gátpuska	---	---	---	116, "	10870
Puska	---	---	---	29	
Ágyúlópor	---	---	---	63 mázsa	15 font
Puskapor	---	---	---	14, "	50 "
Gyűjtőpor	---	---	---	30 "	
Ólom	---	---	---	7 "	

El van látva elegendőkép, a többi aprólékos hiányokat a kassai hadi szer-
tárból lehet alkalom adtával pótolni.

Szendrő.

Quartierschlange	---	---	---	1, golyó	282 elveszett	6
Falkon	---	---	---	4, "	1582, "	455
Falkonet	---	---	---	6, "	2512, "	384
Scharfetindl	---	---	---	1,		
Gótpuska	---	---	---	169, "	4049	
Pisztoly	---	---	---	54,		
Puska	---	---	---	33,		
Ágyú	}	lőpor	104 mázsa	17 font		
Puska						
Gyűjtő						
Ólom	---	---	---	25 "	79 "	

Putnok.

Falkonet	---	---	---	2, golyó	463
Scharfetindl	---	---	---	2, "	524
Gátpuska	---	---	---	48, "	8375
Ágyú és szemelt puska-lőpor	14 mázsa 77 font				
Ólom	---	---	---	3 "	3½ "

Szádvár.

Quartierschlange	---	---	---	2, golyó	1000, elveszett	896
Falkon	---	---	---	2, "	1133, "	24

Falkonet	...	...	...	5, golyó	1561, elveszett	109
Gótpuska	...	...	...	117, "	819	
Pisztoly	...	...	...	38, "	5913	
Puska	...	...	...	14, "	965	
Lőpor összesen	...	...	...	35 mázsa	99 font	
Ólom	...	...	...	7 "	56 "	

Krasznahorka.

Itt van 4 Falkonet és 1 Falkon ; meg néhány Gátpuska.

Onod.

Itt 7 év előtt volt :

Falkonet	...	...	...	2
Vaságyú	...	...	...	4
Mozsár	...	...	...	1
Gátpuska	...	...	...	117
Puska	...	...	...	12
Mindenféle lőpor	...	...	...	45 mázsa

Ezen ágyukat és a többi holmit, mi itt van, pótolja ki Ungnad Kristóf báró, kinél e ház zálogban van.

Eger.

Quartauner	...	1, golyó	391, elveszett	391
Singerin	...	1, "	236, "	24
Quartierschlange	...	6, "	965 "	224
Falkonet	...	6, "	1950 "	2204
Falkon	...	14, "	6589 "	184
Scharfetindl	...	1, "	1138 "	132
Haubitz	...	3		
Vasmozsár	...	1, kő, vas és ólomgolyó		3981
Pisztoly	...	280, golyó		7030
Ágy nélküli puska	...	149		
Ágyú-lőpor	...	100 tonna		
Romlott lőpor	...	521 mázsa	9 font.	
Szemelt puska-lőpor	...	7 "	83 "	
Ólom	...	278 "	91 "	

Sáros.

Falkon	...	4, golyó	239, elveszett	998
Falkonet	...	8, "	1310, "	90
Mozsár	...	1, kőgolyó	2	

Haubitz	---	1, golyó	128, vasserét	159
Hatesövű orgona	2,	“	65	
Gótpuska	---	112, “	25142	
Pisztoly	---	101, ---	---	vasserét 1400
Ágyalt gátpuska	49			
Lőpor összesen	89 mázsa	80 font		
Ólom	---	58 “	31 “	

E vár ugyancsak mélyen bent fekszik a békességes országgrészben : marad tehát így.

Kassa.

Az itteni hadi szertárban van :

Quartauner	---	3, golyó	1850, eltévedt	791
Singerin	---	7, “	1997, “	98
Quartierschlange	3,	“	50, “	312
Falkon	---	8, “	764, “	13
Orgona	---	2, “		
Mindenféle gátpuska	---	439, golyó	96644	
Kézi lőfegyver	---	967, “	7721	
Ágyú	}	lőpor	757 mázsa	28 font
Puska				
Gyújtó				
Elromlott				
Ólom	---	117 “	2 “	

Az öntőde, lőpormalom itt meglehetősen el vannak látva; van készletben :

Ércz	---	139 mázsa
Termés réz és más	---	505 “
Czinn	---	19 “

Ebből még lemegy 38 mázsa czinn à 18 frt. Pénzben kitesz 684 frt.

A főhadi szertárnokoknak és hadiszertár-öröknek (Zeugwarth) meg kell parancsolni minden helyőrségben, hogy adják ki és tartásukba a rendeletet, mely szerint a «hackenschützöknök» nem szabad se lőport, se ólmot kiadni, csakis az egyes helyek főkapitányainak vagy kapitányainak egyenes parancsára; ennek azonban szintén nem szabad többnek lennie, mint havonta, azon időre mikor a lövészek gyakorolják magukat, $\frac{1}{4}$ font por és $\frac{1}{2}$ font ólom; még pedig azon kikötéssel, hogy mikor a lövészek együttesen vonulnak ki a gyakorlatra — se kapnak semmit. Ha azonban az ellenség elibe küldetnek, akkor a szertárőrök megfelelő meny-

nyiséget oszszanak ki nekik, a főkapitányok és kapitányok parancsára és adjanak róla ezeknek számlát; e szerint kell a régi lövészrendet is javítani; vagyis tehát a főhadi szertárnok meg a hadiszertár-őrök szorgalmasan vigyázzanak reá, hogy a puskapor szükségtelenül el ne lövöldöztesék és el ne kallódjék. Mivel pedig a végeken csak igen kevés lövész van, hanem a ki valamire való legény, több ügyességgel és kitartással bír, a csekély zsold miatt, mely a lövészek számára 4—4½ frtot tesz ki havonta, a lövészek közül kilép és a duplazsoldosok közé iratja be magát; mivel azonban ez idő szerint minden hadi cselekedetben jó lövésznek mégis jobban hasznát lehet venni, mint duplazsoldosnak, Ő Fensége és a tanácsosok jónak és hasznosnak látják, hogy a végeken azokat, kik egy ideig mint lövészek szolgáltak, ebben gyakorlottak, tapasztaltak s jártnak, sőt másokat is betanítottak, nem kell a lövészek sorából kiengedni, hanem inkább, néhány duplazsoldos helyét fölmondani; a mint ez más helyeken, különösen a spanyoloknál szokásban van, mi által a legjobb lövészek tartatnak meg a puskák mellett.

Bányavárosi kerület.

Murány.

Quartaune	1
Falkon	1
Falkonet	5
Orgona	1
Mozsár	1
Gátpuska	150
Agyatlan gátpuska	19
Puska	59
Lőpor	65 mázsa
Ólom	36

Mivel ez biztos hely és az ellenségtől messze van, az egy Quartaunét és egy Singerint Kassára kell a hadi szertárba szállítani és mivel két puskaműves és egy szertárór van itt, egy puskaművest más helyre kell áthelyezni.

Lábatbánya

Itt nincs ágyú.

Bozók.

Itt van:

Falkonet	5
Gátpuska	84
Puska	10
Mindenféle lőpor	26 mázsa.

Véghles.

Itt van:

Falkonet	6
Scharfetindl	5
Gátpuska	59
Mindenféle lőpor	25 mázsa

Mivel ez «tágas ház», azért szaporítandó.

Korpona.

Feldschlange	1
Falkonet	9
Scharfetindl	2
Gátpuska	90
Mindenféle lőpor	28 mázsa

Maradhat így, míg jobban ki lesz építve.

Csábrág.

Singerin	2
Falkon	1
Falkonet	14
Gátpuska	124
Lőpor	103 mázsa
Ólom	34

Szittnya.

Falkonet	4
Vaságyú	1
Gátpuska	36
Puska	32
Lőpor	13 mázsa
Ólom	8

Bakabánya.

Falkonet	3
Scharfetindl	1
Vaságyú	2
Gátpuska	38
Lőpor	8 mázsa

Jelenleg elegendő, ha jobban ki lesz építve, lehet többet is ide adni.

Zólyom.

Dupla falkonet	2
Egyszerű „	7
Gátpuska	47
Lőpor...	63 mázsa.

Léva.

Falkon, ez közül egy hibás	2
Falkonet	8
Scharfetindl	6
Gátpuska	95
Orgona	6
Puska	22
Mindenféle lőpor	100 mázsa.

Komját.

Falkonet	2
Gátpuska	41
Ágyú-lőpor	6 mázsa
Ólom	4 „

Érsek-Újvár.

Singerin	1
Falkon ezek közül 2 hibás	6
Falkonet „ „ 2 „	8
Scharfetindl „ „ 1 eltört	2
Gátpuska	100
Puska	97
Lőpor	64 mázsa
Ólom	36 „

Ez idő szerint, míg jobban ki lesz építve, maradhat. A hibás darabokat Újvárról Bécsbe, a többi bányavárosokból azonban Zólyomba kell vinni és ott átönteni és kijavítani.

Nyitra.

Ez nem megszállott végház; azonban az ottani püspököt meg kell bízni vele, hogy szintén ellássa lőszerrel és a legközelebbi alkalommal.

aztán a főhadi szertárnok vagy ennek emberei által megnézendő és följegyzendő, mi minden ilyes holmi van ott kéznél.

Trencsénben és Wiszternitzen is van még néhány ágyú és golyó, a mi Flged. tulajdonát képezi; ezért is az udvari kamara a magyar kamara segítségével kutatni fog utána és a főhadi szertárnok ezen holmiknak utána lenni, hogy mindezek is javára és rendes inventariumába jussanak

Dunántúli kerület.

Komárom.

Itt van:

Quartauner	5
Singerin	1
Quartierschlange	4
Falkon	7
Falkonet	8
Scharfetindl	108
Haubitz	8
Mozsár	2
Gátpuska villán	14
Rottman-féle gátpuska	200
Puska	100
Puska-lőpor	89 mázsa
Ágyú	584
Ólom	88

Ez nem csak maga van eléggé ellátva, de alkalomadtával kiegészíti a Dunán túli másik két véghelyet is.

Tata.

Quartierschlange	1
Falkon	3
Falkonet	23
Scharfetindl	2
Haubitz	1
Vaságyú	2
Gátpuska	52
Puska	64
Ágyú-lőpor	50 mázsa
Puska- és gyújtópor	22
Ólom	2

Győr-Szt.-Mártonhegy.

Falkonet	---	---	---	---	---	---	---	---	---	4
Gátpuska	---	---	---	---	---	---	---	---	---	42
Orgona	---	---	---	---	---	---	---	---	---	1
Lőpor	---	---	---	---	---	---	---	---	---	5 mázsa
Ólom	---	---	---	---	---	---	---	---	---	2

Csetnek.

Falkonet	---	---	---	---	---	---	---	---	---	3
Gátpuska	---	---	---	---	---	---	---	---	---	25

Palocsa.

Falkonet	---	---	---	---	---	---	---	---	---	8
Scharfetindl	---	---	---	---	---	---	---	---	---	2
Haubnitz	---	---	---	---	---	---	---	---	---	1
Gátpuska	---	---	---	---	---	---	---	---	---	164
Puska	---	---	---	---	---	---	---	---	---	82
Mindenféle lőpor	---	---	---	---	---	---	---	---	---	47 mázsa
Ólom	---	---	---	---	---	---	---	---	---	32

Tihany.

Scharfetindl	---	---	---	---	---	---	---	---	---	3
Haubitz	---	---	---	---	---	---	---	---	---	1
Gátpuska	---	---	---	---	---	---	---	---	---	47
Puska	---	---	---	---	---	---	---	---	---	20
Mindenféle lőpor	---	---	---	---	---	---	---	---	---	10 ¹ / ₂ mázsa
Ólom	---	---	---	---	---	---	---	---	---	4

Keszthely.

Falkonet	---	---	---	---	---	---	---	---	---	2
Gátpuska	---	---	---	---	---	---	---	---	---	28
Lőpor	---	---	---	---	---	---	---	---	---	3 mázsa

Van még itt több apró ház, mint: Csobáncz, Szigligeth, Sümegh, melyekben körülbelül annyi ágyú van, mint az elősorolt öt utóbbiban; közöttük sok hibás és eltörött is; ezeket Győrbe kell vitetni és ott kicserélni.

Veszprém.

Falkonet	10
Scharfetindl	1
Haubitz	1
Gátpuska	139
Agyatlan gátpuska	11
Puska	263
Ólom	22 mázsa
Lőpor	61

Pápa.

Falkonet, kicsi és nagy	7
Scharfetindl	6
Vaságyú	1
Mindenféle gátpuska	185
Orgona	6
Mindenféle lőpor	45 mázsa

Győr.

Quartaune	4
Singerin	1
Quartierschlange	6
Falkon	8
Scharfetindl	10
Nagy haubitz	2
Kis	6
Vaságyú	3
Falkonet	5
Gátpuska egy szekeren	10
Gátpuska	50
Pisztoly	30
Nürnbergi puska	833
Mindenféle lőpor	566 mázsa
Ólom	16

Győrnek, mint Bécs első védbástyájának igen nagy fontosság tulajdonítandó. A többek között: Itt nagymennyiségű ágyút s lőszert egy-

általán kellene fölhalmozni azon esetre, hogyha a béke megszűnne vagy a Flsg alkalmasnak találná az időt az ellenség megtámadására, hogy már az itt készen legyen és ne kelljen azt még előbb Bécsből hozni, mi nem maradhatna többé titokban az ellenség előtt.

A Balaton és a Dráva közötti végek.

Sallovár, Kapornak, Retell, Molnári, Keresztúr, Légrád s több apróváraknak jegyzéke a főszerelésről hiányzik.

Kanizsa.

Quartierschlange	1
Falkon	4
Falkonet	9
Scharfetindl	3
Haubitz	5
Vaságyú	6
Gátpuska	189
Puska	52
Mindenféle lópor	78 mázsa
Ólom	40 „

Mindez elegendő ez idő szerint mindaddig, míg a vár jobban ki lesz építve; de mivel e helyről lesznek a több apróbb házak főszerelve, nagyobb mennyiségű gátpuskát, lőport és ólmot kell oda adni.

Valamenynyi eddig tárgyalt házaknál (a felsőmagyarországiakat kivéve, hol a golyók föl vannak sorolva) elmulasztatott annak megemlézése, hogy mennyi salétrom, kén, szén, golyó, dárda, kanócz, sánczserszám van mindenikben; ennek mindnek meg van a maga inventariuma a főhadi szertárnoknál s e holmikban a főbb helyek segíthetik ki a kisebbeket.

Mivel mindenütt vannak puskaművesek s mivel e végek az ellenséggel folyton foglalkozva vannak, ügyeljenek a főhadiszertárnokok és a szertárőrök, hogy a puskaművesek ne ünnepeljenek, hanem folytonosan gyártsák a lőszert s a mi a helyekre és a szertárba szükséges; ehhez ők mindig el legyenek látva a szükségesekkel.

Magyar-Óvár.

Falkon	3, golyó	749
Falkonet dupla és egyszerű	8, „	990
Scharfetindl	4, „	421
Haubitz	1, „	150

Mozsár	1	
Vaskamara ágyú	1	
Gátpuska bakkal	19, golyó	200
"	83, "	620
Kovácságyú	2, "	700
Orgona	3, "	150
Pisztoly	100, "	?
Réz puska	24, "	200
Mindenféle lőpor	20 tonna	
Ólom	6 tábla.	

Pozsony.

Singerin	1, golyó	150
Falkon	5, "	1000
Falkonet	1, "	60
Haubitz	1, kő	100
Vasfalkonet	1,	
Eltévedt ágyú	1, "	200
Scharfetindl	1, "	500
Vaskovácságyú	1 (használatlan)	
Régi réz Puska	28	
Mindenféle lőpor	15 mázsa	
Ólom	10 "	
Agyatlan gátpuska	29 golyó	3000

A vend és horvát végek.

Ennyi van a magyar végeken, mint a hol az ellenség teljes ereje várandó s a hol e török összes népeinek berontásától lehet tartani. A mi a vend és horvát végeket illeti, ott jelenleg legnevezetesebb helyek: Varasd, Kaproncza, Kőrös, Ivanics és Zágráb.

Varasd.

Itt van:

Singerin	2, ezek közül 1 összetörve
Falkon	5
Falkonet	5
Scharfetindl	2

Vaságyú	4
Gátpuska	422
Lőpor	114 mázsa
Dárda	760

Miután pedig ez a vend végek főhelye, szaporítani kell fölszerelését.

A következő 4 végház és kastély szintén inenn fogja kapni a fölszerelése kiegészítéséhez szükséges gátpuskát, lőport és ólmot; Remetticz Töplitz, Zubreg és Kapnik.

A másik főhely Kaproncza, mely ellátja a következő 5 végházat: Szt.-Györgyvár, Prodovic, Dernia, Novigrad, Jellekovic.

Kaproncza.

Falkon	2, ezek közül 1 hibás
Falkonet	5
Scharfetindl	3
Vaságyú	20
Gátpuska	118
Puska	20
Dárda	28
Lőpor	50 mázsa
Ólom	12 "

Körös

a harmadik főhely, majdnem e határszél közepén; ez ellátandja a következő 11 helyet; Garbovac, Gradan, Szt.-Péter, Cirkvena, Szt.-György templom Körös előtt, Glagonitza, Apolovac, Topolovac, Szt.-Iván, Trim és a kastély a Kamonik hegységben. Itt van:

Falkonet	4
Scharfetindl	1
Vaságyú	17
Gátpuska	96
Lőpor	15 mázsa.

Persze ez is erősítettik.

Ivanics

a negyedik főhely; ennek el kell látnia: Ivanics város, Ivanics klastrom, Lupoglav, Visiakovina, Goffnec és Körös.

Itt van mindössze :

Falkonet	2
Scharfetindl	2
Gátpuska	28
Puska	17
Vaságyú	5
Lőpor	10 mázsa

Zágráb

főhelye a vidéknek és a végeknek ; oly helyen fekszik, honnan a vend határszéllel és Horvátországgal közlekedik. Innen ágyúval és lőszerrel következő 7 hely látandó el : Voysag, Száva melletti Novigrad, Hrastilnica, Rokonak, Lorencsur, Cseinova, Hún.

Itt van :

Falkon	2
Falkonet	4
Eltévedt ágyú	3
Vaságyú	11
Gátpuska	124
Puska	37
Lőpor	40 mázsa
Ólom	1 « 11 fnt.
Hosszú dárda	200

És mivel *Sziszek* ugyancsak fontos helyen fekszik, ott, hol a Száva és Kulpa összefolynak ; úgy, hogy ha e helyet az ellenség nagy erővel megtámadná, a többi horvát- és vend végek veszedelemben volnának, a mely azonban mindeddig, daczára hogy az gyakrabban lett tanácsolva, a zágrábi káptalantól nem lett átvéve és Flaged se bír benne saját ágyúkkal ; megrendelendő a káptalannak, hogy lássa azt el ágyúkkal, hogy legyen ott néhány dupla és egyszerű falkonet, néhány gátpuskával együtt : méltányos lenne a horvát végekre rendelt ágyúkból is néhányat oda helyezni.

A horvát végek főbb helyei : Harastavic, Visitsos, Zeng és Ogulin.

Harastawitz ugyan a horvát végeken, de a vend határszél közelében fekszik a Száva mellett ; az erősség maga két várból áll. E helyről a következők lesznek ellátandók : Blinia, Uniadal, Voinna, Gora, Eittis,

Massin, Greda kastély, Muttmic, Középső-, Felső-Gradac, Zrin, Gvapdanski; ezekben van lőszer :

Vas kamaraágyú... ..	2
Vaságyú	2
Mozsár... ..	4
Gátpuska... ..	85 legtöbb része összetört
Puska	16
Lőpor	75 mázsa

Visittos a másik főhely ezen horvát végeken, majdnem a középén, de ugyancsak messze kint az ellenség felé, az Unna vizének egyik szigetén; innen ezen helyek lennének lőszerrel ellátandók: Repittsos, Sokoll, Drepnik, Torsac, Seun, Zettin vár és városa, Isatsütz, Toplicer Thumb, Grekovic, Ottrosác, Kremer, Lasites, Prugen kastély, Blaigaicki kastély, Felső és Alsó-Klaudus, Szt.-György, Possness, Pöcs, Stierlica, Vranogracs, Perna, Khum, ezekben van :

Falkon	1
Falkonet... ..	2
Scharfetindl	3
Gátpuska	152 legnagyobbrészt összetörve
Mozsár	6
Lőpor	40 mázsa

A harmadik főhely e határon *Zengg*; legszálsóan az Adriai tenger partján; ebből a következő véghelyek láttatnak el: Ledenic, Prundel, Werlag, Ottocsac, Prozor, Dabar, Isenic, és Waag. Itt van ágyú és lőszer :

Falkone	3
Falkonet... ..	4
Eltévedt ágyú	4
Vasmozsár	2
Gátpuska	99 mind eltörött
• Lőpor	30 mázsa.

A negyedik főhely *Ogulín*; hátrább Krajna felé fekszik, innen következő helyeket kell ágyúval ellátni: Madrus, Blaipki, Svetica, Szt.-György, Tombskaboc és Khuc. Jelenleg van itt lőszer :

Falkonet	2
Mozsár	5
Gátpuska	31
Puska	10
Lőpor	10 mázsa

(Következik a szükséges lőszernek és ágyúknak fölszámítása a horvát és vend végekre, mely kitesz pénzben 113,860 frt. «Ez az, mire ez idő szerint okvetetlen égető szükség van; ha azonban e helyeket jobban kiigazítják, kiépitik, szükséges lesz oda még nagyobb mennyiségű lőszer és ágyú. És mivel Flegd a horvát és vend végek közigazgatását Károly főherczegre fogja bízni és neki erre a birodalmi segélyből járulékot szab ki, ezért is Ő Fnsge a járulékból és saját jövedelméből el fogja tudni látni jövőre e végek szükségleteit; ezen fölül azonban Felséged még 1000 mázsa rezet, 100 mázsa cinnt és 500 mázsa salétromot adjon át Ő Fenségének új ágyúk öntésére.»

Eredetije a hg Esterházy család levéltárában Kis-Martonban.»